

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

BMP.0790.1.1.2025

Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

odpowiadając na pismo¹ Pana Rzecznika z 9 marca 2025 r. dotyczące stosowania administracyjnego trybu unieważniania i odmowy wydania dokumentu paszportowego, w zakresie właściwości Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (SWiA), uprzejmie przedstawiam co następuje.

Zgodnie z art. 277 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks postępowania karnego*² środek zapobiegawczy w postaci zakazu opuszczania przez oskarżonego kraju może być połączony z zatrzymaniem mu paszportu lub z zakazem wydania niniejszego dokumentu. Należy podkreślić, że zakaz opuszczania kraju, o którym mowa w ww. regulacji, nie jest łączony z instytucją unieważnienia paszportu. W związku z powyższym administracyjny tryb unieważnienia paszportu – określony w art. 70 ust. 2 pkt 11 lit. b ustawy z dnia 27 stycznia 2022 r. *o dokumentach paszportowych*³ – jest samoistny i niezależny względem art. 277 § 1 *Kodeksu postępowania karnego*.

Należy przy tym podkreślić, że postępowanie administracyjne i postępowanie karne są względem siebie autonomiczne. Przedmiotem postępowania administracyjnego wszczętego – z uwagi na wniosek organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze – w sprawie unieważnienia paszportu bądź odmowy jego wydania nie jest badanie prawidłowości czynności podjętych w ramach postępowania karnego, a ustalenie czy zachodzą określone w ustawie *o dokumentach paszportowych* przesłanki do unieważnienia bądź odmowy wydania ww. dokumentu.

Stosownie do art. 13 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. *Prawo o prokuraturze*⁴ działalnością prokuratury kieruje – osobiście lub za pośrednictwem Prokuratora Krajowego oraz pozostałych zastępców Prokuratora Generalnego – Prokurator Generalny. Mając powyższe na uwadze, należy wskazać, że określanie wytycznych dla prokuratorów w zakresie wnoszenia przez nich wniosków o odmowę wydania dokumentu paszportowego do organów paszportowych, pozostaje poza kompetencjami Ministra SWiA.

¹ Sygn. II.519.1004.2024.MW/PZ.

² Dz. U. z 2025 r. poz. 46.

³ Dz. U. z 2024 r. poz. 1063.

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 390.

Niezależnie od powyższego należy podkreślić, że sądy administracyjne badając prawidłowość decyzji organów paszportowych, wydanych z uwagi na wniosek organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze, nie wskazywały, iż materiał dowodowy zawarty w aktach sprawy paszportowej powinien obejmować postanowienie wydane w przedmiocie środka zapobiegawczego, o którym mowa w art. 277 § 1 *Kodeksu postępowania karnego*.

Ponadto, art. 17 ust. 1 pkt 2 i art. 38 ust. 1 pkt 1 lit. b uchylonej ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o *dokumentach paszportowych*⁵, która weszła w życie 28 sierpnia 2006 r. (w treści analogiczne do przepisów art. 54 ust. 1 pkt 2 i art. 70 ust. 2 pkt 11 lit. b ustawy z dnia 27 stycznia 2022 r. o *dokumentach paszportowych*) nie zostały derogowane w żadnym z trybów przewidzianych prawem i były wiążące przez cały okres obowiązywania ww. aktu prawnego.

Z kolei, na etapie procedowania obecnie obowiązującej ustawy o *dokumentach paszportowych* (która uchyliła ww. ustawę z dnia 13 lipca 2006 r. o *dokumentach paszportowych*), jej projekt został przedstawiony do zaopiniowania Rzecznikowi Praw Obywatelskich (pismo z 3 lutego 2021 r., sygn. DP-WLM-0231-86/2020/EMis). Rzecznik Praw Obywatelskich w pismach z 8 lutego 2021 r., 1 marca 2021 r. i 18 października 2021 r., zgłaszając uwagi do przedmiotowego projektu ustawy nie wskazywał na zagadnienia stanowiące przedmiot bieżącego wystąpienia Pana Rzecznika.

Uwagi Rzecznika Praw Obywatelskich do opiniowanego projektu ustawy zostały wyszczególnione w dokumencie „Zestawienie uwag zgłoszonych do projektu ustawy o *dokumentach paszportowych* (UD180) – *opiniowanie i konsultacje publiczne*”. Dodatkowo uprzejmie zwracam uwagę na fakt, że Rzecznik Praw Obywatelskich został zaproszony do udziału w konferencji uzgodnieniowej procedowanego w 2021 r. projektu ustawy o *dokumentach paszportowych*, w trakcie której omówiono i uzgodniono wątpliwości dotyczące projektowanych przepisów ustawy. Pragnę wskazać, że przedstawiciele Rzecznika Praw Obywatelskich nie wzięli udziału w ww. konferencji.

Reasumując informuję, że obecnie w Ministerstwie SWiA nie są prowadzone prace legislacyjne zmierzające do zmiany przepisów prawa w zakresie wskazanym w wystąpieniu Pana Rzecznika.

Z poważaniem

z up. Tomasz Szymański
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 197, z późn. zm. – akt nieobowiązujący.